

SVAR VIÐ FYRIRSPURN

Viðtakandi: Skóla- og frístundaráð

Sendandi: Helgi Grímsson, sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs

Svar við fyrirspurn áheyrnarfulltrúa Flokks fólksins í borgarráði um innleiðingu verkefnisins Kveikjum neistann

Á fundi borgarráðs sem haldinn var 25. febrúar 2022 var lögð fram svohljóðandi fyrirspurn frá áheyrnarfulltrúa Flokks fólksins:

Í Vestmannaeyjum er verkefni í gangi sem heitir Kveikjum neistann! Verkefninu er ætlað að efla skólastarf og bæta námsárangur. Verkefnið er 10 ára þróunar og rannsóknarverkefni með heildstæða nálgun í skólastarfið. Áherslur verkefnisins snúa að læsi, stærðfræði, náttúrufræði, hreyfingu og hugarfari nemenda og tengjast þróun á kennsluháttum, kennsluefni og starfsþróun og ráðgjöf til kennara og skólastjórnenda. Fulltrúi Flokks fólksins spyr hvort skóla- og frístundasvið hafi skoðað þetta verkefni með tilliti til mögulegrar innleiðingar á því í grunnskólum Reykjavíkur. Markmið verkefnisins er sannarlega metnaðarfullt.

Svar:

Fagskrifstofa grunnskóla á skrifstofu skóla- og frístundasviðs hefur kynnt sér þær upplýsingar sem liggja fyrir um verkefnið *Kveikjum neistann!* Um er að ræða þróunar- og rannsóknarverkefni í Grunnskólanum í Vestmannaeyjum með það að markmiði að efla læsi og bæta líðan nemenda. Verkefnið byggir m.a. á kenningum um þróun, nám, markvissa þjálfun, flæði og ástríðu, þrautseigju og gróskuhugarfar. Verkefnið miðar að því að fylgja nemendum eftir frá upphafi grunnskólagöngu þeirra frá hausti 2021 og til loka hennar, alls í tíu ár. Samstarfsaðilar eru Mennta- og menningarmálaráðuneyti, Vestmannaeyjabær, Háskóli Íslands og Samtök atvinnulífsins. Sérstakt menntarannsóknasetur hefur verið sett á laggirnar í Vestmannaeyjum sem annast undirbúning og framkvæmd verkefnisins. Aðilar tengdir Samtökum atvinnulífsins leggja verkefninu lið með því að styrkja tvær 20% stöður gestaprófessora við rannsóknasetrið sem skipulagt verður í samvinnu við Menntavísindasvið Háskóla Íslands.

Markmið verkefnisins eru m.a. að:

- 80% nemenda séu læsir við lok 2. bekkjar og að allir nemendur fái markvissa þjálfun í lesskilningi alla grunnskólagönguna.
- Að nemendur fá þjálfun sem stuðlar að framúrskarandi færni í skapandi skrifum og framsögn.
- Að nemendur öðlist ástríðu fyrir náttúru- og umhverfisfræði.
- Að nemendur bæti hreyfifærni, hreysti og einbeitingu sína.

Byrjað var með verkefnið í 1. bekk haustið 2021 sem síðan verður fylgt áfram alla grunnskólagönguna. Helstu breytingar á stundaskrá 1. bekkjar frá því sem hefð er fyrir eru m.a. að

hreyfing er á dagskrá í byrjun hvers dags, þjálfunartímar 1x á dag og s.k. „ástríðutímar“ í lok dags.

Sérstök áhersla er á læsi þar sem markmiðið er að 80% nemenda verði læsir við lok 2. bekkjar. Hægt er á bókstafa- og hljóðainnlögn í 1. bekk en allir nemendur fá áskoranir miðað við færni. Bókstafa- og hljóðakönnun er lögð fyrir í 1. bekk í byrjun skólaárs, nemendum skipt í lestrarhópa, lesskimanir notaðar til að fylgjast með stöðu og framförum nemenda í lestri og áhersla á gott flæði í lestri og lesskilningi. Áhersla er á aukna ánægju af lestri, bækur að eigin vali hafa verið flokkaðar og litamerktar.

Í *stærðfræði* er áhersla á góðan grunn í tölum og talnafærni. Hverjum og einum mætt á þeim stað sem þeir eru í sínum námsferli. Í þróun er stöðumat, m.a. stöðumat sem verður notað í 1. bekk að vori.

Svokallaðir *þjálfunartímar* eru á dagskrá einu sinni á dag. Viðbótarkennari kemur til samstarfs við kennarateymið í 1. bekk. Ýmist er unnið með lestrar- eða stærðfræðiverkefni í getuskiptum hópum, þvert á árgang til að fylgja því eftir að allir fái nám við sitt hæfi.

Ástríðutímar eru í lok dags en markmiðið með þeim er að nemendur þrói með sér áhuga eða ástríðu fyrir einhverju ákveðnu efni til að efla sérstaka færni. Nemendur velja að morgni hvað þeir vilja gera í lok dags – textíl, heimilisfræði, myndmennt, smíði og tónmennt.

Hreyfing; allir nemendur fá hreyfitíma í byrjun hvers skóladags. Íþróttakennarar meta stöðu nemenda, niðurstöður bornar saman við árangur í almennu námi ásamt líðan í skóla.

Markmiðið með *náttúrufræði* er að auka ánægju og áhuga á greininni. Kennarar skilgreina efnisþætti eftir árgöngum og stöðumat í 1. bekk var prufukeyrt sl. vor.

Með menntarannsókninni er gert ráð fyrir að þróa með nemendum *hugarfar vaxtar og grósku*, kynnast hugtökum sem byggja á vaxtarhugarfari, t.d. þrautseigju og að nemendur læri af mistökum sínum.

Samantekt:

Margir áherslupættir verkefnisins eru sambærilegir við þá sem flestir grunnskólar borgarinnar leggja áherslu á í yngstu bekkjum grunnskólans, s.s. tengsl hljóða og stafa, Leiðsagnarnámið, að gefa nemendum val um verkefni o.fl. Benda má á að Miðja máls og læsis (MML-<https://mml.reykjavik.is/>) á vegum skóla- og frístundasviðs hefur veitt kennurum í borginni fræðslu, öflugan stuðning og eftirfylgni varðandi kennslu í læsi, ekki hvað síst þeim kennurum sem sinna nemendum af erlendum uppruna.

Helsta nýbreytnin í verkefninu er m.a. fólgin í aukinni hreyfingu með hreyfitíma í upphafi dags og auknu vali í lok dags í list- og verkgreinum auk sérstakra þjálfunartíma á stundaskrá. Markvisst er fylgst með stöðu barna í íþróttum og hreyfingu og metin fylgni hennar við árangur í bóklegu námi. Samstarf er við Menntavísindasvið HÍ til að fylgjast með áhrifum inngripa á námsárangur nemenda.

Fyrstu niðurstöður verkefnisins sýna að 77% barna í 1. bekk Grunnskólans í Vestmannaeyjum geti lesið texta. Ástæða er til að fylgjast með framvindu verkefnisins og mögulegum árangri af þeim áherslupáttum sem lagðir eru til grundvallar til að meta hvort og þá hvaða þætti megi efla frekar í grunnskólum borgarinnar.

Reykjavíkurborg

Heimildir:

Kveikjum neistann. Hver er staðan? Fréttabréf Barnaskólans í Vestmannaeyjum, dags. 6.12.2021. <https://www.grv.is/static/files/ymislegt/kveikjum-neistann-1-.pdf>

Hermundur Sigurmundsson, *Kveikjum neistann! Árangur og líðan*. Erindi á Menntakviku 29. okt. 2021. <https://hi.cloud.panopto.eu/Panopto/Pages/Viewer.aspx?id=2df8124d-fc13-41e9-afed-adce00db0d42>